

**Αποφάσεις – Συμπεράσματα
της Συνεδρίας της Επιτροπής Παρακολούθησης των
Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα»
και «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» της
Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013**

Λευκωσία, 20 Ιουνίου 2012

1. Σύγκληση Επιτροπής Παρακολούθησης

Την Τετάρτη, 20 Ιουνίου 2012 πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία, η Συνεδρία της Επιτροπής Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» και «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή», της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Στη Συνεδρία παρέστησαν εκπρόσωποι των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, των μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και των αρμόδιων φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Παρέστησαν, επίσης, και εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως μέλη με συμβουλευτικό ρόλο. Κατάλογος των συμμετεχόντων στη Συνεδρία παρουσιάζεται στο Παράρτημα 1.

2. Εισαγωγικό Μέρος

2.1 Χαιρετισμός του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης

Εκ μέρους του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης, κ. Γιώργου Γεωργίου, Γενικού Διευθυντή του Γραφείου Προγραμματισμού, απηύθυνε χαιρετισμό η κα. Χρύσω Μιχαήλ, Διευθύντρια Συντονισμού, η οποία επεσήμανε την ικανοποιητική πρόοδο η οποία έχει επιτευχθεί στην υλοποίηση των Προγραμμάτων αφού, μέχρι σήμερα, έχουν ενταχθεί και στα δύο Προγράμματα συνολικά 3.690 έργα, τα οποία αντιστοιχούν σε δημόσια δαπάνη ύψους €835 εκ. περίπου που υπερκαλύπτει την ελάχιστη συνολική δημόσια δαπάνη των προγραμμάτων. Συναφώς διευκρίνισε ότι κατά κύριο λόγο η υπερδέσμευση προκύπτει από το Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα», ενώ υπερδέσμευση προγραμματίζεται και στα πλαίσια του Προγράμματος για την Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή, με στόχο τη διασφάλιση της πλήρους απορρόφησης. Η κα. Μιχαήλ έκανε επίσης ειδική αναφορά στα μέτρα που προωθούνται μέσα από τα Προγράμματα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς οικονομικής κρίσης και στην

προτεραιότητα που δίδεται για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την ενίσχυση της απασχόλησης, όπως επίσης και για την στήριξη των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Τέλος επισήμανε ότι η Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) έχει ήδη προβεί σε προκαταρκτικές ενέργειες προετοιμασίας για τον προγραμματισμό της νέας περιόδου.

2.2 Χαιρετισμοί των Εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Στους χαιρετισμούς τους, οι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εξέφρασαν σε γενικές γραμμές την ικανοποίησή τους για την πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα στην υλοποίηση των Προγραμμάτων, ιδιαίτερα όσον αφορά το ΕΠ Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα, στα πλαίσια του οποίου έχουν ήδη ολοκληρωθεί σημαντικά έργα. Σημείωσαν ότι για το 2012 φαίνεται να καλύπτονται οι χρηματοοικονομικοί στόχοι και να αποφεύγεται ο κίνδυνος απώλειας κοινοτικών πόρων. Επεσήμαναν, εντούτοις, ότι το 2013 θα είναι μία δύσκολη χρονιά για όλα τα Κράτη Μέλη αφού η υλοποίηση των δεσμεύσεων για τα έτη 2010 και 2011 (Κανόνας $n+3$, $n+2$) συμπίπτει το 2013. Συγχαίρηκαν επίσης τις Κυπριακές Αρχές για την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ενεργοποιήσει για το Πρόγραμμα "Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα" το άρθρο 73 του κανονισμού 10/83 του 2006 για την υπογραφή «Συμφωνίας Εμπιστοσύνης» με την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, μέσω του οποίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ουσιαστικά εκφράζει την εμπιστοσύνη της στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου που εφαρμόζεται στην Κύπρο.

Ανάφεραν επίσης ότι για την επόμενη προγραμματική περίοδο, στα πλαίσια της γενικής πολιτικής που εφαρμόζει η Ε.Ε για καταπολέμηση της απάτης, η Κύπρος θα πρέπει να καταρτίσει Στρατηγική για την Απάτη, ούτως ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος διακοπής ή αναστολής πληρωμών.

Πρόσθετα, έκαναν εκτενή αναφορά στις βασικές πρόνοιες των νέων Κανονισμών που θα διέπουν την Πολιτική Συνοχής 2014-2020 και ιδιαίτερα στην προτεινόμενη επικέντρωση των επενδύσεων σε θεματικούς στόχους και προτεραιότητες που συνδέονται με τη Στρατηγική Ευρώπη 2020 με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων.

Ειδικότερα, εκπρόσωπος της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τόνισε ότι οι πόροι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης θα πρέπει να επικεντρωθούν κατά το μέγιστο βαθμό στις κατηγορίες της καινοτομίας και της έρευνας,

της επιχειρηματικότητας και της ενίσχυσης των ΜΜΕ καθώς και σε δράσεις, που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών της κλιματικής αλλαγής.

Εκπρόσωπος της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης τόνισε ότι οι πόροι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου θα επικεντρώνονται σε θεματικούς στόχους που συνδέονται στενά και προωθούν τους στόχους της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 και τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση. Οι στόχοι αυτοί αφορούν σε: (1) προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων, (2) προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας, (3) επένδυση στην εκπαίδευση, στις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση, (4) βελτίωση της θεσμικής ικανότητας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης. Οι πόροι θα πρέπει να κατανεμηθούν σε περιορισμένο αριθμό στόχων για να επιτυγχάνεται καλύτερα η αποτελεσματικότητα της πολιτικής συνοχής.

Οι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφέρθηκαν επίσης στο έγγραφο θέσης της ΕΕ (Position Paper) το οποίο θα περιλαμβάνει τις προκαταρκτικές απόψεις των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση κάθε χώρας μέλους, υπό το φως της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 και την εφαρμογή των συστάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ανά χώρα καθώς και προκαταρκτικές εισηγήσεις για τις επενδυτικές προτεραιότητες στις οποίες, κατά την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα πρέπει να επικεντρωθούν οι πόροι, που θα διατεθούν από τα Ταμεία του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ, ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ) κατά τη νέα Προγραμματική περίοδο 2014-2020. Το έγγραφο θέσης της Επιτροπής ετοιμάζεται μετά από εσωτερική διαβούλευση των εμπλεκόμενων Γενικών Διευθύνσεων της Επιτροπής και αναμένεται να σταλεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα κράτη μέλη μέσα στο καλοκαίρι ούτως ώστε οι επίσημες διαπραγματεύσεις για το περιεχόμενο και τα κύρια σημεία της εταιρικής σύμβασης και των προγραμματικών εγγράφων να αρχίσουν το Φθινόπωρο.

3. Έγκριση της Ημερησίας Διάταξης

Τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης ενέκριναν ομόφωνα την Ημερήσια Διάταξη (Παράρτημα 2).

4. Έγκριση των Αποφάσεων και Συμπερασμάτων της Συνεδρίας της Επιτροπής Παρακολούθησης στις 23 Ιουνίου 2011

Η Επιτροπή ενέκρινε ομόφωνα τις Αποφάσεις και τα Συμπεράσματα της συνεδρίας της Επιτροπής Παρακολούθησης που πραγματοποιήθηκε στις 23 Ιουνίου 2011.

5. Παρουσίαση της προόδου υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα»

Στην Επιτροπή παρουσιάστηκε αναλυτικά, η πρόοδος που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα στην υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα».

Εκπρόσωπος της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής τόνισε την ανάγκη για άμεση προώθηση της έναρξης της υλοποίησης των έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, όπως, επίσης, και για την καταβολή περαιτέρω προσπαθειών προώθησης του Άξονα Προτεραιότητας «Κοινωνία της Γνώσης και Καινοτομία». Επεσήμανε πρόσθετα την ανάγκη επιτάχυνσης της διαδικασίας πιστοποίησης δαπανών.

6. Παρουσίαση της προόδου υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή»

Η πρόοδος που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα στην υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» παρουσιάστηκε αναλυτικά στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Εκπρόσωπος της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εξέφρασε ικανοποίηση για την πρόοδο που επιτεύχθηκε το 2012 σε σχέση με το προηγούμενο έτος, παρότρυνε όμως όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και κυρίως τους Δικαιούχους να εντατικοποιήσουν τις προσπάθειες για την επιτυχή ολοκλήρωση όλων των έργων του Προγράμματος. Επεσήμανε επίσης ότι στις παρούσες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί, ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, αποδεικνύεται σε μεγαλύτερο βαθμό η πρόσθετη αξία της εφαρμογής της πολιτικής συνοχής μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων για την καταπολέμηση της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης. Αναφέρθηκε επίσης στο πρόγραμμα που προωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αύξηση των ευκαιριών που δίνονται στους νέους με στόχο την μείωση της ανεργίας σε αυτή την ευάλωτη κατηγορία του πληθυσμού.

Στη βάση αυτή τόνισε ότι θα πρέπει οι αρχές να ενεργούν εγκαίρως για την προώθηση της απασχόλησης και τη βελτίωση της απασχολησιμότητας του πληθυσμού, την ενίσχυση της συνάφειας μεταξύ αγοράς εργασίας και εκπαιδευτικού συστήματος, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης.

7. Έγκριση της Ετήσιας Έκθεσης Εκτέλεσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» για το έτος 2011

Η Επιτροπή ενέκρινε ομόφωνα την Ετήσια Έκθεση Εκτέλεσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» για το έτος 2011, η οποία ετοιμάστηκε από τη ΔΑ σε συνεργασία με τους Ενδιάμεσους Φορείς και στάλθηκε στα μέλη της Επιτροπής στις 6 Ιουνίου 2012.

8. Έγκριση της Ετήσιας Έκθεσης Εκτέλεσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» για το έτος 2011

Η Επιτροπή ενέκρινε ομόφωνα την Ετήσια Έκθεση Εκτέλεσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» για το έτος 2011 η οποία ετοιμάστηκε από τη ΔΑ σε συνεργασία με τους Ενδιάμεσους Φορείς και στάλθηκε στα μέλη της Επιτροπής στις 6 Ιουνίου 2012.

9. Έγκριση του αναθεωρημένου Σχεδίου Επικοινωνίας

Η Επιτροπή ενέκρινε ομόφωνα το αναθεωρημένο Σχέδιο Επικοινωνίας. Η ΔΑ με τη βοήθεια εξωτερικών συμβούλων προχώρησε σε αναθεώρηση του Σχεδίου Επικοινωνίας. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις βασίζονται κατά κύριο λόγο στα συμπεράσματα και στις προτάσεις της μελέτης Αξιολόγησης του Σχεδίου Επικοινωνίας και έχουν ως στόχο την επικαιροποίηση και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του. Οι τροποποιήσεις δεν αλλάζουν το βασικό χαρακτήρα του Σχεδίου αφού η στρατηγική, οι στόχοι και τα κύρια επικοινωνιακά μέσα παραμένουν αυτά που έχουν επιλεγεί από τον αρχικό προγραμματισμό. Το τροποποιημένο Σχέδιο Επικοινωνίας θα υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

10. Παρουσίαση κυρίων αποτελεσμάτων της Μελέτης Αξιολόγησης της πορείας υλοποίησης των δύο ΕΠ και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την υλοποίηση του ΕΠ «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα»-Πρόταση Τροποποίησης των ΕΠ

Στην Επιτροπή παρουσιάστηκαν τα κύρια αποτελέσματα της μελέτης αξιολόγησης για την πορεία υλοποίησης των δύο ΕΠ και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από το πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα». Τα αποτελέσματα της μελέτης θα ληφθούν υπόψη από τη ΔΑ για την τροποποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με σκοπό την περαιτέρω βελτίωση της αξιοποίησης των κοινοτικών πόρων και τη μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα στην επίδιωξη των στόχων για τους οποίους διατίθενται.

11. Παρουσίαση Σχεδίων Χορηγιών που εντάσσονται στο ΕΠ «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» και αφορούν στη στήριξη ΜΜΕ και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας

Παρουσιάστηκε επίσης η πρόοδος στην εφαρμογή των Σχεδίων Χορηγιών που εντάσσονται στο ΕΠ «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» και αφορούν στη στήριξη ΜΜΕ και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

12. Παρουσίαση φιλμ-ντοкуμαντέρ με προσωπικές ιστορίες ατόμων που επωφελήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Στην Επιτροπή προβλήθηκε ολιγόλεπτο φιλμ-ντοкуμαντέρ με προσωπικές ιστορίες ατόμων που επωφελήθηκαν από Σχέδια Χορηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Το ντοкуμαντέρ θα προβάλλεται σε συνεδρίες, εκδηλώσεις πληροφόρησης, roadshows, καθώς και σε τηλεοπτικά ενημερωτικά προγράμματα και θα λειτουργήσει συμπληρωματικά με την επόμενη διαφημιστική εκστρατεία.

14. Διάφορα

1. Στα πλαίσια του διαλόγου που αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια της συνεδρίας της Επιτροπής Παρακολούθησης αναφέρθηκαν τα ακόλουθα θέματα:

- I. Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κ. Γ. Κοντός τόνισε το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) στην οικονομική ανάπτυξη, ιδιαίτερα αυτή την χρονική περίοδο της οικονομικής κρίσης που διανύουμε. Είναι σημαντικό, όπως ανέφερε, να ενισχύσουμε τις ΜΜΕ που θα ασχοληθούν με την έρευνα και την καινοτομία, καθώς ο συγκεκριμένος στόχος συγκαταλέγεται στους βασικούς στόχους της Ε.Ε.

Με αυτό τον τρόπο θα αυξηθούν οι επίλεκτες θέσεις απασχόλησης και συνεπώς θα έχουμε ψηλή προστιθέμενη αξία. Επίσης συμφώνησε με την εισήγηση της ΔΑ για επαναπροκήρυξη (αφού εξασφαλιστεί η έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών) του Σχεδίου της Νεανικής Επιχειρηματικότητας. Το Σχέδιο αφορά σε νέες επιχειρήσεις που δημιουργούνται από νέους ανθρώπους, κυρίως πτυχιούχους, και σε αρκετές από αυτές εμπεριέχεται το στοιχείο της καινοτομίας ενώ ταυτόχρονα δημιουργούνται νέες θέσεις απασχόλησης.

- II. Η εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου, κα. Μ. Μανούχου, αναφερόμενη γενικά στο θέμα της καταπολέμησης της απάτης, τόνισε ότι θα πρέπει να εκπονηθεί η προαναφερθείσα Στρατηγική, όχι μόνο για τα Διαρθρωτικά Ταμεία αλλά και για άλλους τομείς.
- III. Η Ανώτερη Λειτουργός Συντονισμού του Γραφείου Προγραμματισμού, κα. Α. Σαββίδη, ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής τα ακόλουθα:

α) Υπάρχει συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού) και το Γενικό Λογιστήριο για επίσπευση της διαδικασίας πιστοποίησης των δαπανών. Για την πιστοποίηση δαπανών στην ΕΕ απαιτείται καταρχήν η υποβολή των δελτίων δαπανών από τους Δικαιούχους σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή στους Ενδιάμεσους Φορείς και στην συνέχεια ενδεδειγμένος έλεγχος από τους ΕΦ και επικύρωση τους στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα. Γίνεται προσπάθεια να ενισχυθεί η διαχειριστική ικανότητα των Ενδιάμεσων Φορέων με τη μετακίνηση προσωπικού, ιδιαίτερα του λογιστικού προσωπικού, σύμφωνα με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και συνεννόηση του Γραφείου Προγραμματισμού με το Γενικό Λογιστήριο. Παράκληση είναι όπως όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς συνεργαστούν με τη Διαχειριστική Αρχή για την καλύτερη και έγκαιρη διεκπεραίωση των επαληθεύσεων και πιστοποίησης των δαπανών στην ΕΕ.

β) Σε ότι αφορά την υλοποίηση των Έργων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Λευκωσίας και Λεμεσού έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες και στο στάδιο αυτό ετοιμάζονται τα έγγραφα για την προκήρυξη των προσφορών, συνεπώς δεν αναμένεται να υπάρξει σημαντική περεταίρω καθυστέρηση. Παράλληλα προωθούνται πρόσθετα έργα, που αφορούν επίσης σε υποχρεώσεις που προκύπτουν από το Κοινοτικό κεκτημένο και ο άξονας έχει υπερκαλυφθεί, ώστε να αποφευχθεί η απώλεια κοινοτικών πόρων λόγω του κανόνα $n+3/n+2$.

γ) Σε ότι αφορά τον Άξονα Προτεραιότητας «Κοινωνία της Γνώσης και Καινοτομία», λαμβάνονται επίσης μέτρα για αξιοποίηση των πόρων στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Προωθείται νέο σχέδιο για ενίσχυση της Επιχειρηματικής Καινοτομίας, το οποίο ήδη αξιολογήθηκε θετικά από τη ΔΑ και αναμένεται προκήρυξη του μέσα στον Ιούλιο του 2012.

2. Να σημειωθεί ότι όλες οι παρουσιάσεις καθώς και υλικό που αφορά στη Συνεδρία της Επιτροπής βρίσκονται αναρτημένα στην ειδική ενότητα «Επιτροπή Παρακολούθησης» της ιστοσελίδας των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής (www.structuralfunds.org.cy).

Η αναπληρούσα τον Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης
κα. Χρύσω Μιχαήλ
Διευθύντρια Συντονισμού

9 Αυγούστου 2012